

**Objaśnienia do Wieloletniej Prognozy Finansowej
Gminy Nowa Ruda**

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wprowadziła obowiązek opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Wieloletnia Prognoza Finansowa sporządzona jest na okres, na który zaciągnięto lub zamierza się zaciągnąć zobowiązania. Tak długa prognoza finansowa dla Gminy Nowa Ruda wynika ze spłaty pożyczek oraz wykupu emisji obligacji komunalnych. Wysokość planowanych zobowiązań, nie stanowi zagrożenia w spełnieniu zasady zawartej w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Do celów opracowania prognozy na rok 2025 przeprowadzono analizę dochodów i wydatków w latach 2022-2023 oraz wykonanie roku 2024.

Przy opracowywaniu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Ruda wzięto pod uwagę dane historyczne oraz prognozy wskaźnika PKB określonych w dokumencie przygotowanym przez Ministra Finansów pn.: „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – lipiec 2025 r.”

Jednym z wyznaczników prognozy wysokości dochodów bieżących na lata 202-2034 był wskaźnik wzrostu PKB, a wydatków bieżących był wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych CPI:

Wyszczególnienie (prognoza)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Wskaźnik PKB (%)	103,5	103,0	102,9	102,8	102,7	102,5	102,3	102,0	102,0	102,0	102,0	102,0
Wskaźnik CPI (%)	103,0	102,6	102,5	102,4	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5

Niemniej jednak przy prognozowaniu wielkości dochodów i wydatków wzięto pod uwagę inne czynniki mające wpływ na poziom szacowanych kwot, takie jak: sytuacja gospodarcza regionu, tendencja w zakresie przyrostu naturalnego oraz ludność zamieszkująca teren gminy ale przede wszystkim zmienne warunki cenowe na rynku paliw i energii oraz wzrost kosztów zatrudnienia.

Uchwalona w dniu 1 października 2024 roku ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wprowadziła nowe zasady ich ustalania. Przede wszystkim dokonała przesunięcia ciężaru finansowania z dotychczasowych subwencji należnych jst na udziały w podatkach osób fizycznych i prawnych. Nie bez znaczenia ma fakt ustalania potrzeb finansowych wraz z korektą zamożności.

Gmina Nowa Ruda w roku 2026 otrzyma **7% dochodów podatników z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych.** Podstawą kalkulacji są dochody podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych zamieszkałych na terenie jst (wraz z waloryzacją w wysokości odpowiednio 1,149 i 1,143). Minister Finansów wskazał również, że na wysokość udziałów ma wpływ korekta z tytułu zamożności danej jst. Korekta z tytułu zamożności ma miejsce tylko i wyłącznie wówczas, gdy dochody gminy w przeliczeniu do przeliczeniowej liczby mieszkańców odpowiedniej kategorii jst są wyższe niż 120%

średnich dochodów dla danej grupy jst. **W Gminie Nowa Ruda nie ma miejsca korekta z tytułu zamożności.** Zgodnie z przewidywaniami korekta ta nie wystąpi w całym okresie prognozowania.

Wielkość wpływów z tytułu udziałów w latach 2027-2037 została przeliczona w oparciu o **wskaźnik Ministerstwa Finansów dotyczący prognoz wieloletnich**, z uwagi na bardzo trudne do oszacowania wpływy z tego tytułu w latach następnych. Patrząc na specyfikę jednostki, rozkład mieszkańców w wieku produkcyjnym, stan zamożności mieszkańców – przyjęto do szacunku wielkości roku 2026 ustalone przez Ministra Finansów jako swoistą podstawę. Ustalono, że wielkości te będą uaktualnione w poszczególnych latach **TYLKO O WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE BĘDĄCE PODSTAWĄ SZACOWANIA WIELOLETNICH PROGNOZ JST**. Dla Gminy Nowa Ruda nie przewiduje się żadnych znacznych odchyleń w prognozowaniu, przyjmuje się wielkości po roku 2026 waloryzowane o wskaźnik CPI i PKB.

Podobnie postąpiono z wielkościami ustalenia **potrzeb finansowych**. Na wielkość **potrzeb wyrównawczych** wpływają min. determinanty, które zgodnie z art. 25 ust. 7 ustawy o dochodach jst określa Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Determinanty te powinny w znaczny sposób odzwierciedlać wielkość wydatków bieżących w danych obszarze wydatkowym i ich zróżnicowanie. W ustawie z dnia 1 października 2024 roku wskazano determinanty wpływające na potrzeby wydatkowe oraz wysokość współczynników regresji dla poszczególnych determinant dla ustalenia potrzeb wyrównawczych dla jst, ale tylko w zakresie roku 2025. Stąd też przyjęto te wielkości jako stałe dla kolejnych lat prognozowania, w tym dla roku 2026.

Potrzeby oświatowe określono przede wszystkim na podstawie zgromadzonej informacji w systemie informacji oświatowej. W tym zakresie nie przyjęto żadnych znacznych odchyleń, skorygowano wielkość tylko o planowany wskaźnik CPI.

Potrzeby rozwojowe ustalono również w odniesieniu do poziomu planowanego na rok 2026. Zgodnie z art. 28 ust 1 ustawy o dochodach jst jest to wielkość 23% kwoty wydatków majątkowych pomniejszonych o dotacje i środki na inwestycje. Wskazana przez Ministra Finansów kwota 2,2 mln zł to równowartość własnych nakładów stanowiących wielkość ponad 8 mln zł wkładu własnego. Analizując możliwości finansowe jst wielkość nakładów nie będzie znacznie odbiegać w całym okresie prognozowania.

Potrzeby ekologiczne, stanowiące uzupełnienie dla utrzymania strefy Natura 2000 - odnosi się do wielkości obszaru prawnie chronionego i stawki bazowej za 1 ha. W tym przypadku przyjęto wielkość ustaloną dla roku 2026 na cały okres prognozowania.

Potrzeby uzupełniające – zgodnie z art.30- stanowi wartość poprzedzającą rok budżetowy zwaloryzowaną wskaźnikiem ogłaszany przez Prezesa GUS (wskaźnik CPI).

Wieloletnia Prognoza Finansowa zawiera 3 załączniki.

Załącznik Nr 1 Wieloletniej Prognozy Finansowej przedstawia dane finansowe zawierające informację o kształtowaniu się najważniejszych składowych budżetu (dochody, wydatki, rozchody i przychody), jak również informację o wysokości zadłużenia gminy.

Załącznik nr 2 stanowi wykaz przedsięwzięć wieloletnich. Załącznik nr 3 stanowi objaśnienia metodologii przyjętych założeń w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowa Ruda na lata 2026-2037.

Przedstawione w WPF wartości za lata 2020-2024 wynikają z realizacji budżetu, pozycja przewidywanego wykonania wynika z rozliczeń i analiz bieżących. Dla roku 2025 (wykonanie) przyjęto wartości wynikające z analizy przewidywanego wykonania.

DOCHODY

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2026 rok przedstawiono dane liczbowe, które zawiera szczegółowo uchwała budżetowa na rok 2026.

Dochody ogółem zaplanowano w wysokości **143 142 981,01 zł**. Dochody bieżące zaplanowano w kwocie **87 840 205,11 zł**, dochody majątkowe w kwocie **55 302 775,90 zł**.

Dochody bieżące planujemy na poziomie aktualnie posiadanych informacji w zakresie możliwości ich pozyskania. W ramach podatków i opłat założono nieznaczny wzrost wynikający z wzmożonej egzekucji w zakresie zaległości podatkowych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zaplanowane wielkości z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz prawnych zaplanowano zgodnie z informacją przekazaną pismem ST3.4750.26.2025 przez Ministra Finansów.

Na dochody majątkowe składają się :

1. dochody ze sprzedaży majątku – kwota 3 772 401,80 zł,
2. środki uruchomione z rezerwy na przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych
 - pismo Ministra Finansów i Gospodarki MF/FG6.4143.25.144.2025.ZF.480) – 3 406 869,00 zł,
 - pismo Ministra Finansów i Gospodarki MF/FG6.4143.25.196.2025.ZF.622) – 153 498,00 zł,
 - pismo Ministra Finansów i Gospodarki MF/FG6.4143.25.194.2025.ZF.619) – 807 189,00 zł,
 - decyzja nr FB-BP.3111.192.2026.ABł Wojewody Dolnośląskiego z dnia 24 marca 2026 roku – 66 277,00 zł
 - decyzja FB-BP.3111.175.2026.KK Wojewody Dolnośląskiego z dnia 20 marca 2026 roku – 968 675,00 zł
 - decyzja FB-BP.3111.326.2026.GF Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 kwietnia 2026 roku – 4 312 050,66 zł
3. dofinansowanie inwestycji ze środków UE i budżetu państwa na realizację tych zadań – kwota 35 925 121,60 zł,
4. środki z Funduszu Dopłat na realizację przedsięwzięcia polegającego na tworzeniu lokali mieszkalnych na wynajem – 3 775 608,85 zł;
5. dotacja na realizację zadań wynikających z ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej – 683 786,00 zł,
6. pomoc finansowa z Urzędu Marszałkowskiego na zadania rekultywacyjne (inwestycyjne) -pomoc finansowa w formie dotacji celowej z budżetu Województwa Dolnośląskiego)- DROGA DZIKOWIEC – 540 000,00 zł,
7. dotacja w ramach projektu „Ciepłe mieszkanie” – kwota 323 864,73 zł,
8. dofinansowanie z Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Jugów - z przeznaczeniem na dodatkowe prace związane z przebudową dróg gminnych w Przygórzu (dz. 120363D i 120370D) - 145 154,26 zł,

9. dofinansowanie z Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwo Jugów - z przeznaczeniem na prace związane z przebudową drogi gminnej w Ludwikowicach Kłodzkich (dz. nr 580,579,585,595,596,592,695) – 200 000,00 zł,
10. zwrot wydatków majątkowych w ramach zrealizowanego Funduszu Sołeckiego – 127 205,00 zł,
11. dotacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” (plac zabaw w Czerwieńczycach) – 60 000,00 zł,
12. dotacja w ramach programu "Aktywny Żłobek - sale sensoryczne 2026" - 20 691,00 zł,
13. pomoc finansowa ze Starostwa Powiatowego w ramach konkursu „Najlepsze Inicjatywy Społeczności Lokalnych” – 14 384,00 zł.

W prognozie dochodów na lata 2026-2037 w dochodach ogółem zaplanowano wzrost, który uwzględnia wpływ wskaźników makroekonomicznych.

Dochody majątkowe z tego tytułu w kolejnych latach zaplanowano na niższym poziomie. Dochody ze sprzedaży mienia gminnego będą coraz mniejsze pomimo, że gmina posiada do zbycia grunty rolne i nieruchomości, to nie zawsze jest zainteresowanie ze strony kupujących. Jednak analiza wykonania roku 2025 pokazała znaczny potencjał nabywczy gruntów i nieruchomości w Gminie Nowa Ruda.

W tym okresie planujemy rozliczenie końcowe i odzyskanie kwot wydatków kwalifikowanych w ramach realizowanych zadań inwestycyjnych współfinansowanych w ramach środków UE. Ma to związek z planowaną realizacją harmonogramu wpływów dokonywanych z rozliczeń środków **nowej perspektywy finansowania**.

W prognozie ujęto planowane środki z dofinansowania realizowanych projektów w ramach UE.

Po stronie dochodów majątkowych przyjęto kwoty wynikające z realizowanych projektów współfinansowanych w ramach środków UE . Ich nazwę, poziom finansowania i lata realizacji zawiera poniższa tabela :

ROZLICZENIE DOCHODÓW MAJĄTKOWYCH W PROJEKTACH UE - rok 2026

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
630			Turystyka	2 290 093,26
	63095		Pozostała działalność	2 290 093,26
		6257	BIORÓŻNORODNOŚĆ : Zagospodarowanie zbiornika wodnego wraz z budową infrastruktury rekreacyjnej w Dzikowcu (ZALICZKOWANIE DO 90% - finansowanie: 70% UE, 8% BP, 22% WŁASNE)	771 062,00
		6059		88 122,00
		6057	Regeneracja przestrzeni Partnerstwa Noworudzko-Radkowskiego : Zagospodarowanie zbiornika wodnego wraz z budową infrastruktury rekreacyjnej w Dzikowcu - ETAP II (ZALICZKOWANIE DO 90% - finansowanie: 70% 30% WŁASNE)	359 425,26
		6257	Partnerstwo Noworudzko-Radkowskie- Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w obiektach	882 399,00
		6259	kulturalnych, społecznych i turystycznych (Europejski Dom Spotkań)	189 085,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	16 853 962,14
	70007		Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	16 364 290,14

	6257	Transformacja energetyczna budynków mieszkalnych w celu ograniczenia niskiej emisji w obszarze ZIT WOF - projekt partnerski IPAW- FINANSOWANIE do 90% zaliczki, UE: 68,90% , BP 15%, WŁASNE 16,1%	5 092 847,20
	6259		1 091 324,40
	6257	Termomodernizacja 5 budynków mieszkalnych w ramach działania FEDS.09.05 Transformacja energetyczna - (ZALICZKOWANIE DO 90% środków UE - finansowanie: 70% UE, 10% BP, 20% WŁASNE)	8 907 340,85
	6259		1 272 777,69
	70095	Pozostała działalność	489 672,00
	6257	"Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku przedszkola niepublicznego we Włodowicach"	489 672,00
750		Administracja publiczna	5 915 255,00
	75023	Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	5 915 255,00
	6257	PARNERSTWO NOWORUDZKO-RADKOWWSKIE - TERMOMODERNIZACJA: budynek Urzędu Gminy ul. Niepodległości 2 i 4 (perspektywa 2021-2027)	4 871 386,00
	6259	(ZALICZKOWANIE DO 90% - finansowanie: 70% UE, 15% BP, 15% WŁASNE)	1 043 869,00
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 559 813,74
	75412	Ochotnicze straże pożarne	1 559 813,74
	6257	FEDS : BUDOWA REMIZY OSP ŚWIERKI (lata 2025-2026) LIMIT MAJĄTKOWE: 2 164 532 zł (finansowanie 70%UE,15%BP,15%WŁASNE)-	1 284 552,49
	6259	projektowana zaliczka 90% wartości UE i BP)	275 261,25
801		Oświata i wychowanie	2 133 343,08
	80101	Szkoły podstawowe	1 617 435,08
	6257	"Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku szkolnej sali gimnastycznej w ZS w Jugowie"	760 723,00
	6259		0,00
	6257	Partnerstwo Noworudzko-Radkowskie- Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w obiektach sportowych i edukacyjnych (budynek szkoły w Bozkowie): FINASOWANIE 70% UE, 15% BP, 15% WŁASNE	704 640,38
	6259		152 071,70
	80104	Przedszkola	515 908,00
	6257	"Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku przedszkola samorządowego w Ludwikowicach Kł."	515 908,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	383 200,00
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	383 200,00
	6257	Razem przeciwko zmianom klimatu II	383 200,00

		6259		0,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 789 454,38
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	4 322 238,51
		6257	Partnerstwo Noworudzko-Radkowskie- Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej (świetlica Świerki, Krajanów, Bożków)- FINASOWANIE : 70% UE 15 % BP 15 % WŁASNE	1 115 187,54
		6259		234 456,97
		6257	FEDS: BUDOWA SALI WIEJSKIEJ W PRZYGÓRZU- FINASOWANIE : 70% UE 15 % BP 15 % WŁASNE (zaliczka to 90% kwoty dofinansowania UE i BP)	2 448 019,00
		6259		524 575,00
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	1 707 931,47
		6257	TERMO-ZABYTKI: Partnerstwo Noworudzko-Radkowskie : termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w zabytkowych obiektach edukacyjnych- BUDYNEK SZKOŁY W WOLIBORZU- WOLIBÓRZ 55- (ZALICZKOWANIE DO 90% - finansowanie: 70% UE, 15% BP, 15% WŁASNE)	525 885,42
		6259		107 761,05
		6257	"Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Bożkowie 95" (oficyna pałacowa)	526 790,00
		6259		112 884,00
		6257	"Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Woliborzu 115" (zabytek)	357 915,00
		6259		76 696,00
	92195		Pozostała działalność	759 284,40
		6257	Bioróżnorodność - zagospodarowanie terenów przy Centrum Kultury oraz terenu obok pomnika przyrody w Bożkowie - (ZALICZKOWANIE DO 90% - finansowanie: 70% UE, 8% BP, 22% WŁASNE)	428 433,00
		6259		48 964,00
		6257	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	0,00
		6259		0,00
		6257	"Utworzenie miejsca rekreacji i integracji dla mieszkańców i turystów w Gminie Nowa Ruda"	281 887,40
Razem:				35 925 121,60

ŚRODKI WG ŹRÓDŁA FINANSOWANIA				
35 925 121,60	6257	SUMA W BUDŻECIE (UE)	UE	30 707 273,54
	6259	SUMA W BUDŻECIE (BP)	BP	5 217 848,06

W roku 2027 planowane do zakończenia są projekty:

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	80 000,00
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	80 000,00

		6257	Razem przeciwko zmianom klimatu II	80 000,00
		6259		0,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 297 141,00
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	4 297 141,00
		6257	"Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Bożkowie 95"	2 107 161,00
		6259	(oficyna pałacowa)	451 535,00
		6257	"Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Woliborzu 115"	1 431 660,00
		6259	(zabytek)	306 785,00

ŚRODKI WG ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 2027				
80 000,00	6257	SUMA W BUDŻECIE (UE)	UE	3 618 821,00
	6259	SUMA W BUDŻECIE (BP)	BP	758 320,00

Należy zaznaczyć, że planowane środki UE to perspektywa finansowa 2021-2027, więc w roku 2027-2028 już planujemy tylko refundację pozostałych projektów do realizacji bez założenia nowych zadań. To oczywiście powinno się zmienić w przypadku wydłużenia realizacji obecnej perspektywy finansowania.

Po stronie dochodów bieżących przyjęto kwoty wynikające z poniższych projektów :

ROZLICZENIE DOCHODÓW BIEŻĄCYCH W PROJEKTACH UE - rok 2026				
Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan
630			Turystyka	154 990,60
	63095		Pozostała działalność	154 990,60
		2057	"Nasz rowerowy region II"	8 000,00
		2057	"Bioróżnorodność(...)zbiornik wodny w Dzikowcu -II etap	53 975,00
		2059		6 168,00
		2057	"Partnerstwo(...) Europejski Dom Spotkań"-termomodernizacja	61 768,00
		2057	"Regeneracja(...) zbiornik wodny w Dzikowcu"- partnerstwo	25 079,60
700			Gospodarka mieszkaniowa	1 077 438,39
	70007		Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	1 041 456,29
		2057	"Termomodernizacja 5 budynków mieszkalnych(...)"	539 468,33
		2059		69 095,96
		2057	"Transformacja ZIT WOF(...)"	356 500,00
		2059		76 392,00
	70095		Pozostała działalność	35 982,10
		2057	"Poprawa efektywności(..)NP. we Wodowicach	35 982,10
		2059		0,00
710			Działalność usługowa	205 011,00
	71004		Plany zagospodarowania przestrzennego	205 011,00
		2057	"Środki na reforme planowania i zagospodarowania - KPO	205 011,00
		2059		0,00
750			Administracja publiczna	225 921,50

	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	225 921,50
		2057	"Termomodernizacja budynku UG Nowa Ruda"	225 921,50
		2059		0,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	107 232,15
	75412		Ochotnicze straże pożarne	107 232,15
		2057	Budowa remizy OSP Świerki	88 309,30
		2059	Budowa remizy OSP Świerki	18 922,85
801			Oświata i wychowanie	793 083,29
	80101		Szkoły podstawowe	201 070,52
		2057	"Poprawa efektywności(...) budynek Sali gimnastycznej przy SP Jugów	53 750,83
		2059		0,00
		2057	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Bożkowie	49 681,28
		2059		12 638,41
		2057	"Liderki i liderzy" w ZS w Jugowie	25 000,00
			"Liderki i liderzy" w ZS w Bożkowie	34 000,00
			"Liderki i liderzy" w ZS w Ludwikowicach Kł.	17 000,00
			"Liderki i liderzy" w SP w Woliborzu	9 000,00
	80104		Przedszkola	40 229,77
		2057	"Poprawa efektywności(...) budynek PS w Ludwikowicach Kł.	40 229,77
	80195		Pozostała działalność	551 783,00
		2057	"Wiem, umiem, potrafię i lubię PRZEDSZKOLE!"	46 284,00
		2059		6 612,00
		2057	Przedszkolak IT	16 800,00
		2057	"Nowe perspektywy uczniów z ZS w Ludwikowicach Kł.	203 494,33
		2059		43 105,67
		2057	"EKO-STEAMowa Gmina Nowa Ruda - nauka, ekologia i twórcze eksperymentowanie"	235 487,00
855			Rodzina	167 200,00
	85516		System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	167 200,00
		2057	"MALUCH +"	137 973,44
		2059	"MALUCH +"	29 226,56
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	100 000,00
	90005		Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	100 000,00
		2057	"Razem przeciwko zmianom klimatu II"	80 000,00
		2057	"PętlaPrzyrodniczo-Turystyczna Sokolec - SOWIE OPOWIEŚCI"	20 000,00
		2059		0,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	616 524,09
	92109		Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	298 300,14

	2057	"Budowa sali wiejskiej w Przygórzu"	162 754,67
	2059	"Budowa sali wiejskiej w Przygórzu"	34 875,50
	2057	"Termomodernizacja świetlicy wiejskiej Świerki, Krajanów, Bożków" - KOSZTY	78 569,51
	2059	POŚREDNIE	22 100,46
92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	134 683,15
	2057	"Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Woliborzu"	49 293,00
	2059		10 190,15
	2057	"Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Bożkowie 95" (oficyna pałacowa)	36 875,00
	2059		7 902,00
	2057	"Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Woliborzu 115" (zabytek)	25 054,00
	2059		5 369,00
92195		Pozostała działalność	183 540,80
	2057	"Bioróżnorodność(...) zagospodarowanie terenu CK i Bożków"	41 260,00
	2059		4 716,00
	2057	"Kultura bez granic"	137 564,80
SUMA			3 447 401,02

ŚRODKI WG ŹRÓDŁA FINANSOWANIA- 2026 rok				
3 447 401,02	2057	SUMA W BUDŻECIE (UE)	UE	3 100 086,46
	2059	SUMA W BUDŻECIE (BP)	BP	347 314,56

W roku 2027 planowane do zakończenia są projekty :

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Wartość
801			Oświata i wychowanie	199 629,00
	80195		Pozostała działalność	199 629,00
		2057	"EKO-STEAMowa Gmina Nowa Ruda - nauka, ekologia i twórcze eksperymentowanie"	199 629,00
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	40 800,00
	90001		Gospodarka ściekowa i ochrona wód	40 800,00
		2057	Razem przeciwko zmianom klimatu II	40 800,00
		2059		0,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	300 799,00
	92120		Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	300 799,00
		2057	"Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Bożkowie 95" (oficyna pałacowa)	147 501,00
		2059		31 607,00
		2057	"Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Woliborzu 115" (zabytek)	100 216,00
		2059		21 475,00

ŚRODKI WG ŹRÓDŁA FINANSOWANIA - 2027 rok				
---	--	--	--	--

541 228,00	2057	SUMA W BUDŻECIE (UE)	UE	488 146,00
	2059	SUMA W BUDŻECIE (BP)	BP	53 082,00

Tak, jak i w przypadku dochodów majątkowych, również w ramach planowania dochodów bieżących wzięto pod uwagę, że obecnie obowiązująca jest perspektywa finansowa 2021-2027, więc w roku 2027-2028 już planujemy tylko refundację pozostałych projektów do realizacji bez założenia nowych zadań. To oczywiście powinno się zmienić w przypadku wydłużenia realizacji obecnej perspektywy finansowania.

Kalkulacja powyższych kwot odbywa się w oparciu o informację dotyczącą zasad realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Dochody ujęte w budżecie na 2026 r. i lata następne, finansowane z FEDS, są projektami niekonkurencyjnymi. Lista tych projektów jest częścią opracowanej Strategii ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej. Gmina Nowa Ruda może - w trybie niekonkurencyjnym (bez naboru) realizować projektu zapisane w Strategii ZIT. Gwarantem realizacji projektów w trybie niekonkurencyjnym jest ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 która określa zasady realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021–2027. Ustawa ta umożliwia instrumentom terytorialnym takim jak ZIT realizację projektów w trybie niekonkurencyjnym na podstawie uchwalonych strategii rozwoju. **Projekty są realizowane z FEDS poprzez formę zaliczkowania do 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Możliwość zaliczkowania wynika z regulaminów naborów, które są ogłaszane zgodnie z Harmonogramem naborów dla Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.** Gmina w pełni korzysta z tej możliwości.

Wzrost oczekiwanych wpływów ze sprzedaży mienia komunalnego wynika z przygotowania do sprzedaży **działek w Woliborzu pod osadnikami o powierzchni 8,3229 ha** (wycena wartości na podstawie ceny wywoławczej w ogłoszonym przetargu pomniejszonej o kwoty wynikające z ogłoszonych rokowań – **1 193 000,00 zł**). Przy opracowywaniu planu kierowano się – podobnie jak w roku poprzednim - nie tylko ilością złożonych wniosków o nabycie nieruchomości oraz stopniem przygotowanej dokumentacji umożliwiającej dokonanie operacji, ale także zaplanowano duży wzrost z dochodów związanych z zaplanowanymi transakcjami handlowymi, które trwają i są prawdopodobne do zrealizowania. Analiza wykonania roku 2025 pokazała znaczny potencjał nabywczy gruntów i nieruchomości w Gminie Nowa Ruda.

Pozostałe dochody majątkowe wynikają z podpisanych umów o dotację.

Kalkulacja dochodów w latach 2027-2034 została opracowana według zasad wynikających z dokumentu „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących lipiec 2025 r.” z uwzględnieniem nowych zasad finansowania wynikających z ustawy z dnia 1 października 2024 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wzrost podstawowych dochodów mieści się w ramach określonych w ww. dokumencie.

Nie planuje się w tym okresie żadnych nowych znacznych inwestycji. W okresie 2027-2037 planuje się nadwyżki, które będą angażowane na spłatę zaciągniętych zobowiązań.

WYDATKI

Na rok 2026 wydatki zaplanowano w wysokości **154 631 097,17 zł**. Na wydatki bieżące zaplanowano kwotę **84 477 213,96 zł**, na obsługę długu **1 575 000,00 zł**. Na wydatki majątkowe zaplanowano kwotę **70 153 883,21 zł**. Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczone na rok 2026 zaplanowano w kwocie 33 818 494,00 zł uwzględniając nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne. Uwzględniono wskaźnik wzrostu najniższego wynagrodzenia oraz przede wszystkim wzrost wydatków w związku z koniecznymi podwyżkami w oświacie. Wprowadzono również środki dotacji otrzymanej na **dodatek motywacyjny oraz koszty składek od tych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w ośrodkach pomocy społecznej**.

Planując wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczone na lata 2027-2029 przyjęto wykaz planowanych odpraw emerytalnych (3 osoby) i nagród jubileuszowych oraz wskaźnik wzrostu wynagrodzeń na poszczególne lata.

Planowane **wydatki na obsługę długu w roku 2026** to kwota 1 575 000,00 zł. Wysokość wydatków na obsługę długu zależy od aktualnej stopy WIBOR 6M ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski i stanowiącej – obok stałej marży - element zmienny w oprocentowaniu obligacji. W przypadku pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska oprocentowanie jest stałe przez cały okres kredytowania. W roku 2026 planowane wydatki z tego tytułu to 1 550 000,00 zł.

Podstawą wyceny obsługi długu dla obligacji jest wycena szacowana wg danych stawki WIBOR 6M posiadanych w miesiącu listopadzie (4,3% plus marża stała dla danej serii obligacji). Dla pożyczki z WFOŚiGW oprocentowanie jest stałe i wynosi 2,75%.

Na rozliczenia bieżące związane z planowaną emisją zaplanowano 25 000,00 zł.

W okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową tj. lata 2026-2037 **Gmina nie planuje wydatków z tytułu gwarancji i poręczeń**.

W roku 2026 planuje się przychody w wysokości 13 502 099,08 zł

- z tytułu emisji obligacji : do kwoty **7 028 683,00 zł**
- z tytułu przychodów z lokat z lat ubiegłych – kwota **656 777,00 zł**,
- z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach – **1 308 309,91 zł**,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – kwota **4 508 329,17 zł**.

W roku 2026 planowany jest **deficyt w wysokości 11 488 116,16 zł**, który zostanie pokryty :

1) przychodami z lokat z lat ubiegłych – 656 777,00 zł

Uchwałą nr 60/IX/24 z dnia 12-12-2024 r. Rada Gminy zdecydowała o **przekazaniu na lokatę środków w wysokości 4 233 901,00 zł.** Środki te były stopniowo angażowane w budżecie lat przyszłych.

W ramach budżetu na rok 2025 dotychczasowo zaangażowano kwotę 3 577 124,00 zł.

W ramach budżetu na rok 2026 zaangażowano pozostałą na rachunku lokaty z lat ubiegłych kwotę 656 777,00 zł, która zgodnie z art. 217 ust 2 pkt 7 ustawy o finansach publicznych może stanowić pokrycie planowanego deficytu. Środki z uruchomionej lokaty będą więc stanowić pokrycie dla występującego w 2025 roku deficytu.

Poniżej zestawienie wartości wraz ze wskazaniem kwot i dat.

ROZWIĄZANIE LOKATY Z LAT UBIEGŁYCH		
nr uchwały	data podjęcia	kwota
60/IX/24	12.12.2024	4 233 901,00
95/XII/25	27.03.2025	-405 874,00
103/XIV/25	24.04.2025	-546 500,00
108/XV/25	29.05.2025	-73 500,00
119/XVII/25	31.07.2025	-1 178 734,00
124/XVIII/25	04.09.2025	-172 516,00
141/XXI/25	30.10.2025	-1 200 000,00
		656 777,00

2) przychodami jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach – **1 308 309,91 zł;**

Rozliczenie wynika z poniższych zadań, dla których w roku 2025 zostały przekazane zaliczki na finansowanie :

- "Wiem, umiem, potrafię i lubię przedszkole!" – 65 302,92 zł,

- "Poprawa cyberbezpieczeństwa w Gminie Nowa Ruda : projekt grantowy „Cyberbezpieczny Samorząd” – 585 269,17 zł,

- "Dostępny samorząd 2.0" – 242 587,00 zł,

- "Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej" (świetlice Świerki, Krajanów, Bożków) – 229 621,44 zł,

- "Termomodernizacja i wymiana źródeł ciepła w zabytkowych obiektach edukacyjnych" (Szkoła w Woliborzu) – 185 529,41 zł.

- 3) uruchomieniem **wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych** – kwota 4 494 346,25 zł.

Ustalona wartość „wolnych środków” wynika z poniższego rozliczenia budżetu :

Wolne środki budżetu Gminy Nowa Ruda na 31.12.2025	
Wyliczenie z bilansu wykonania budżetu	
Skumulowany wynik budżetu (+,-) Ma konta 960 – Pasywa II.5	-20 157 180,39
Wynik wykonania budżetu (+,-) Ma 961 – Pasywa II.1	1 143 941,39
Wynik na operacja niekasowych (+,-) Ma 962 – Pasywa II.2	-2 177,72
Zobowiązania finansowe (+) MA 134 i 260 – Pasywa I.1	25 627 247,89
Należności finansowe (-) – Aktywa II.1	0,00
Inne aktywa (-) – Aktywa III	-138 415,09
Środki ogółem z tytułu nadwyżki budżetu oraz wolnych środków (ujmowane odpowiednio w poz.D14 i poz.D16)	6 473 416,08
KOREKTA : środki zaliczek na projekty UE	1 308 309,91
LOKATY Z LAT UBIEGŁYCH	656 777,00
WOLNE ŚRODKI 2025	4 508 329,17
Wyliczenie "wolnych środków wg sprawozdania NDS	
Nadwyżka/Deficyt – poz. C	1 143 941,39
Finansowanie – poz. D 1 minus D 2	5 331 652,41
w tym poz. D18 (lokaty z lat ubiegłych)	-656 777,00
Środki ogółem z tytułu nadwyżki budżetu, wolnych środków i przychodów z lokat (ujmowane odpowiednio w poz.D14 i poz.D16 i D18)	5 818 816,80
korekta na niekasowych operacjach	-2 177,72
	5 816 639,08
w tym : środki zaliczki UE	1 308 309,91
rozchody z lokat	0,00
WOLNE ŚRODKI 2025	4 508 329,17

- 4) przychodami z tytułu **emisji obligacji : kwota 5 028 683,00 zł.**

W 2026 roku w Wieloletniej Prognozie Finansowej przyjęto **rozchody** w kwocie **2 013 982,92 zł** wynikające:

- ze spłaty pożyczki z WFOŚiGW we Wrocławiu- umowa Nr 286/P/OA/WB/2019 - zadanie inwestycyjne pn."Ograniczenie niskiej emisji spalin na obszarze województwa dolnośląskiego - Gmina Nowa Ruda" w ramach programu Priorytetowego "Ograniczenie niskiej emisji na obszarze województwa dolnośląskiego" w kwocie 13 982,92 zł,
- z wykupu obligacji seria E18, F18 - umowa z dnia 7 września 2017 roku zmieniona aneksem nr 1 z dnia 5 lutego 2018 roku oraz seria A19 i B19 - umowa z dnia 21 czerwca 2019 roku – 2 000 000,00 zł.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej przyjęte wartości do planu dochodów bieżących i majątkowych oraz wydatków bieżących i majątkowych na rok 2026 szczegółowo zostały przedstawione w uchwale budżetowej na rok 2026 i są zgodne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot rozchodów oraz długu Gminy.

Planowana kwota długu na koniec roku 2026 wynosi 30 503 532,88 zł i wynika:

- z wykupu emisji i obligacji komunalnych – kwota 23 400 000,00 zł,
- z planowanej emisji i obligacji komunalnych – kwota 7 028 683,00 zł
- z pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na dofinansowanie realizacji zadania "Ograniczenie niskiej emisji spalin na obszarze województwa dolnośląskiego - Gmina Nowa Ruda" ETAP II- kwota 74 849,88 zł,

Całkowita planowana spłata długu nastąpi w 2037 roku.

Planowana kwota wynika z poniższego rozliczenia:

ROZLICZENIE KWOTY DŁUGU W WPF						
rok bazowy	wartość	zaciągnięcie	spłata			kwota długu
			wartości w zał nr 1	w tym planowana spłata nowych zobowiązań	spłata już zaciągniętych zobowiązań	
2025	25 494 285,65					
2026		7 028 683,00	2 019 435,77	5 452,85	2 013 982,92	30 503 532,88
2027			3 013 982,92	500 000,00	2 513 982,92	27 489 549,96
2028			3 013 982,92	1 000 000,00	2 013 982,92	24 475 567,04
2029			3 275 567,04	1 228 683,00	2 046 884,04	21 200 000,00
2030			3 500 000,00	500 000,00	3 000 000,00	17 700 000,00
2031			3 500 000,00	500 000,00	3 000 000,00	14 200 000,00
2032			4 000 000,00	0,00	4 000 000,00	10 200 000,00
2033			3 900 000,00	0,00	3 900 000,00	6 300 000,00
2034			3 000 000,00	0,00	3 000 000,00	3 300 000,00
2035			1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	2 300 000,00
2036			1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	1 300 000,00
2037			1 300 000,00	1 300 000,00	0,00	0,00
			32 522 968,65	7 034 135,85	25 488 832,80	158 968 649,88
wartość 5 452,85 zł stanowi zobowiązanie wymagalne w dniu 31-12-2025 r. a jego spłata dokona się z wydatków						
wartość 5 452,85 zł stanowi zobowiązanie wymagalne w dniu 31-12-2025 r. a jego spłata dokona się z wydatków						

Zestawienie obrazujące wartość zobowiązań już zaciągniętych :

seria	kwota	rodzaj	data udzielenia	końcowa data spłaty	oznaczenie umowy	podmiot udzielający pożyczki/kredytu/organizujący emisję
	88 832,80	pożyczka	24-10-2019	24-10-2029	286/P/OA/WB/2019	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
A19, B19	1 000 000,00	obligacje	24-10-2019	25-11-2026	umowa z dnia 21 czerwca 2019 roku	PKO BANK POLSKI
E18,F18	1 000 000,00	obligacje	14-12-2018	25-11-2026	umowa z dnia 7 września 2017 roku - aneks do umowy z dnia 5 lutego 2018 r.	
E13	2 000 000,00	obligacje	27-12-2013	25-11-2028	aneks do umowy z dnia 14-06-2023 r.	
A17;B17;C17;D17	2 000 000,00	obligacje	29-11-2017	29-11-2029	aneks z dnia 14-06-2023 r. do umowy z dnia 29-11-2017	
C19;D19;E19;F19;G19	2 500 000,00	obligacje	28-06-2019	25-11-2027	umowa z dnia 21-06-2020	
A23, B23	5 000 000,00	obligacje	17-07-2023	25-11-2031	umowa z dnia 17-07-2023	
C23, D24	3 000 000,00	obligacje	16-11-2023	25-11-2032	umowa z dnia 16-11-2023	
A24	3 900 000,00	obligacje	14-05-2024	25-11-2033	umowa z dnia 14-05-2024	
B24	2 000 000,00		25-06-2024	25-11-2032	umowa z dnia 25-06-2024	
C24	3 000 000,00		25-06-2024	27-11-2034	umowa z dnia 25-06-2024	
	25 488 832,80	SUMA				

Ustalana na lata 2023-2029 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

W latach 2022–2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022–2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Wyboru długości okresu stosowanego do wyliczenia relacji dokonuje organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego do dnia 31 grudnia 2021 r. i informuje o wyborze właściwą regionalną izbę obrachunkową oraz organ stanowiący tej jednostki. Przepis ten ma zastosowanie po raz pierwszy do opracowania i wykonania uchwały budżetowej oraz wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego na rok 2022.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gmina Nowa Ruda przyjęła wariant 3-letni.

Począwszy od 2026 do 2037 roku zachowana jest dyspozycja art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Załącznik Nr 2 Wieloletniej Prognozy Finansowej stanowi wykaz przedsięwzięć realizowanych przez Gminę, których okres realizacji wykracza poza jeden rok budżetowy. Został opracowany na cały okres przypadający na rozliczenie kwoty długu jst. Ich szczegółowy wykaz wraz z limitem wydatków określa załącznik nr 2 do uchwały. Pozostałe zadania przyjęte do realizacji na 2026 rok planowane są do wykonania i zakończenia w roku 2026.

W limicie zobowiązań nie ujęto zobowiązań wynikających z umów już zawartych na realizację danego przedsięwzięcia, natomiast w ramach limitu rocznego ustalono wartość nakładów finansowych planowanych w danym roku budżetowym.

Załącznik nr 3 stanowią objaśnienia dotyczące metodologii przyjętych założeń oraz analizę danych prezentowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie uzyskanych. W związku z powyższym Wieloletnia Prognoza Finansowa będzie corocznie nowelizowana w ramach poniższych założeń:

- dla danego roku będą przyjmowane wartości wynikające z projektu budżetu,
- na pozostałe lata przyjmowane wartości będą prognozowane o poszczególne wskaźniki PKB i CPI oraz wskaźniki inflacji.

DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ

- W związku z **art. 15** zob ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1842) **w roku 2020 dokonano wyłączeń:**

- w pozycji 10.11 – kwota 127 549,39 zł – wyłączenie dotyczy wydatków bieżących ponoszonych w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID - 19, które stosownie **do art. 15 zob ust. 2 pkt 2 ustawy** przy wyliczaniu wskaźnika spłaty zobowiązań na rok 2021 i kolejne lata, będą pomniejszały wydatki bieżące. Zgodnie z wyjaśnieniami opublikowanymi przez MF w związku z opublikowaniem nowego wzoru WPF- wprowadzono kwotę wydatków o charakterze bieżącym, **które zostały uruchomione bezpośrednio w efekcie wystąpienia pandemii. Są to wydatki wcześniej nie planowane i realizowane w ramach zarządzania kryzysowego.**

• **w roku 2022 dokonano wyłączeń :**
poz. 10.11 - W związku z **art. 110** ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa (t.j. Dz.U. 2022 poz. 583) w roku 2022 dokonano wyłączenia kwoty **96 451,54 zł** tytułem uruchomionych środków własnych na pokrycie kosztów pobytu uchodźców na terenie Gminy Nowa Ruda. Środki te zostały uruchomione Zarządzeniem Wójta nr 106/22 z dnia 23 marca 2022 roku (uruchomienie rezerwy na zarządzanie kryzysowe- 220 00,00 zł) oraz uchwałą Rady Gminy Nowa Ruda z dnia 30 marca 2022 roku (kwota 100 000,00 zł).